

12.A év eleje

?

*történelmi esemény
bemutatása
3 mondatban – ?*

12.A
2024. szeptember 3.

Nyári tételek

- korrekt, jó munkát végzett időben: HA, KR, KSz, RK, SzÁ, SzéLi (!) → **5**
- korrekt, jó munkát végzett jelentős késéssel: PD → 5
- az első fázist megpróbálta (időben): BáBo, BéBo, KB (amúgy jó), SzaLa (amúgy jó)
- az első fázist megpróbálta késéssel: BJ, CsL, WM, PM (amúgy jó)
- semmit nem tett / minősíthetetlen produkttal állt elő: GD, HB, RA, SzE, TG → korrekt elbánásra számítsanak, jóindulatra ne

} 5 / **1(?)**

szept. 9. (h) – dolgozatok – !

papíralapú sokszorosítás – ?

• kiselőadás-témák – !

Követelmények a 12.A osztályban történelem tantárgyból

0. Füzet megléte, amelyben a teljes, órán tanult tananyag benne van, és más tárgyak anyaga nincs benne

1. Minden hétfőn gyors, fekete jegyes dolgozat

– anyaga: az elmúlt hét tananyaga (*az előző órákról való hiányzás esetén a legutóbbi jelenléthez viszonyított egy hét anyaga, hacsak nem történt külön egyeztetés*) VAGY *ismétlés az ismétlő tételekből*

– hiányzás esetén az új dolgozat külön egyeztetett időpontban pótlendő

2. Félévente két-három, a tanév során összesen öt-hat TZ (piros jegy)

– pótlása: egyéni megbeszélés alapján, ennek híján a következő tanórán, amikor a diák felbukkan

3. Kiselőadás az osztály egy részének a tananyagot bővítő, de ahhoz kapcsolódó szakirodalmi cikk feldolgozásával / az osztály más részének el nem készített érettségi tétele anyagából (piros jegy)

4. A december 7-i próbaérettségi az emelt, illetve középszint szokásos százalékos értékei alapján piros jeggyé konvertálódik

5. További fekete jegyeket eredményezhet: kedves, kulturált viselkedéssel kombinálódó órai munka, füzet

6. Követelmény: érettségi esszék időben történő beadása

7. A félév végi és az év végi jegy a tanév során megszerzett jegyek a kréta szerint súlyozott számtani átlaga alapján alakul ki, amelytől a tanár a tanuló kárára jelentős mértékben nem térhet el

?

Illustration of the "*Dolchstoßlegende*" from an Austrian postcard, 1919

2024. szeptember 4. | 12.A

8. A feladat az első világháborúhoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

A) „Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország és Oroszország elismeri [1.] jogát a 4. cikkelyben meghatározott, a/ az [2.] -hoz tartozó területek bekebelezésére.

Az [...] említett területek határai a következők szerint határozatnak meg:

Ez a határvonal [...] a Tisza folyását követi, egészen a Szamos beömlése után négy kilométerre lévő pontig, majd [...] délnyugat felé fordul és egy Debrecentől hat kilométerre lévő pontjáig, majd [...] a Tisza folyása mentén halad a vonal egészen a Dunába való ömléséig s végül a Duna mentét követi [1.] jelenlegi határáig. [...]

Egyrésztől Nagy-Britannia, Franciaország, Olaszország és Oroszország, másrésztől [1.] kötelezik magukat, hogy sem különbékét, sem általános békét másként, mint együttesen és egy időben, nem kötnek.” (Nemzetközi szerződés, 1916)

B) „Egyrésztől Németország, [2.], Bulgária és Törökország, másrésztől [1.] kijelenti, hogy véget ér a köztük lévő hadiállapot. A szerződő felek elhatározták, hogy a továbbiakban békében és barátságban élnek egymással. [...]

[1.] átengedi Bulgáriának azt a [korábbi] Bulgáriához tartozó területet [ti. Dobrudzsát], amely az 1913-as [...] békeszerződés eredményeként került hozzá [...]. A Szövetséges Hatalmak képviselőiből álló bizottság a békeszerződés aláírása után azonnal meghatározza és a helyszínen kijelöli a Dobrudzsa új határvonalát.” (Békeszerződés, 1918. május 7.)

a) Nevezze meg a forrásokban [1.] sorszámmal jelölt államot! (0,5 pont)

b) Nevezze meg a forrásokban [2.] sorszámmal jelölt államot! (0,5 pont)

c) Nevezze meg közismert nevén azt az első világháborús szövetségi rendszert, amelyet a B) betűjelű forrás „Szövetséges Hatalmak” néven említ! (0,5 pont)

d) Melyik állam lépett be az [1.] sorszámmal jelölt államhoz hasonló körülmények között, de ahhoz képest egy évvel korábban a világháborúba? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát! (0,5 pont)

1. Egyesült Államok

2. Franciaország

3. Olaszország

4. Nagy-Britannia

e) Fogalmazza meg, hogy az A) jelű dokumentum mely rendelkezését szegte meg az [1.] sorszámmal jelölt állam a B) jelű dokumentum aláírásával? (1 pont)

.....

3 pont

2021. május 5.

7. A feladat a magyar kiegyezés alternatíváival kapcsolatos.

Keresse meg az alábbi szövegben a tartalmilag téves szavakat. Írja a táblázatba a hibás szavakat a javítással együtt!
(Elemenként 0,5 pont.)

A kiegyezés megkötésével nem értett egyet mindenki. A magyarországi nemzetiségek nem elégedtek meg az 1868-ban elfogadott nemzetiségi törvénnyel, mely számukra a megyei, törvényhatósági és községi szinteken biztosította a magyar nyelv használatát.

A románok 1868-ban széleskörű autonómiát kaptak, de ők a Magyarországon belüli függetlenségüket akarták elérni.

A kiegyezés legfőbb ellenzője az emigrációban élő gr. Andrássy Gyula volt, aki a Monarchia nemzetiségi problémáit egy dunai konföderációban látta leginkább megoldhatónak. A kiegyezés megkötése után nyílt levélben, az ún. „Cassandra-levélben” fordult Deák Ferenchez, melyben jogfeladással vádolja, s megjósolja a magyar nemzet halálát.

	Hiba	Javítás
a)		
b)		
c)		

3 pont

2007. május 9.

„Itt állok, mást
nem tehetek”

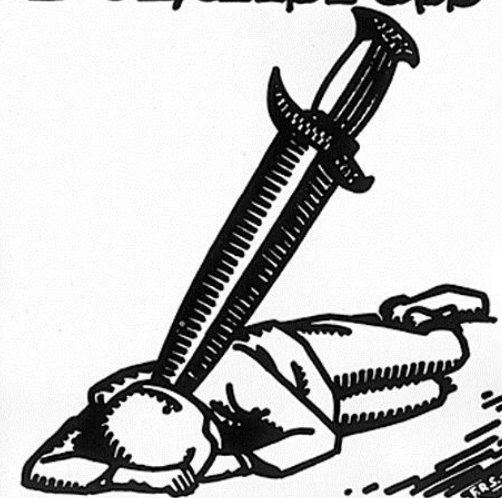
– ?

(wormsi
birodalmi
gyűlés, 1521)

Süddeutsche Monatshefte
Heft 7. Jahrg. 21 April 1924

DER
DOLCHSTOSS

Süddeutsche Monatshefte G. m. b. H., München
bildarchiv preussischer kulturbesitz Preis Goldmark 1.10.

I. világháború

- IV. Károly – ? _____
- Olaszo. hadba lépésének körülményei – ?
- mely frontokon harcoltak magyar katonák – ?
- Wilson pontjai – ?
- breszt-litovszki béke – ?
- jegyrendszer – ?
- Schlieffen-terv – ?
- haditechnikai újítások az I. vh.-ban – ?
- Doberdo – ?
- „felőrlő küzdelem” – ?
- Románia hadba lépésének körülményei – ?
- Románia háborúból való kilépésének körülményei – ?
- USA hadba lépésének oka(i) és következménye – ?
- „*the great seminal catastrophe*” – ?

THE TEXT OF THE FOURTEEN POINTS

PRESIDENT WILSON'S *Fourteen Points*, as set forth in an address made before the joint session of Congress, on January 8, 1918.

- 1** Open covenants of peace openly arrived at, after which there shall be no private international understandings of any kind, but diplomacy shall proceed always frankly and in the public view.
- 2** Absolute freedom of navigation upon the seas outside territorial waters alike in peace and in war, except as the seas may be closed in whole or in part by international action or the enforcement of international covenants.
- 3** The removal, so far as possible, of all economic barriers and the establishment of an equality of trade conditions among all the nations consenting to the peace and associating themselves for its maintenance.
- 4** Adequate guarantees given and taken that national armaments will be reduced to the lowest point consistent with domestic safety.
- 5** A free, open-minded and absolutely impartial adjustment of all colonial claims based upon a strict observance of the principle that in determining all such questions of sovereignty the interests of the populations concerned must have equal weight with the equitable claims of the government whose title is to be determined.
- 6** The evacuation of all Russian territory, and such a settlement of all questions affecting Russia as will secure the best and freest cooperation of the other nations of the world in obtaining for her an unhampered and unembarrassed opportunity for the independent determination of her own political development and national policy, and assure her of a sincere welcome into the society of free nations under institutions of her own choosing; and, more than a welcome, assistance also of every kind that she may need and may herself desire. The treatment accorded Russia by her sister nations in the months to come will be the acid test of their goodwill, of their comprehension of her needs as distinguished from their own interests, and of their intelligent and unselfish sympathy.
- 7** Belgium, the whole world will agree must be evacuated and restored, without any attempt to limit the sovereignty which she enjoys in common with all other free nations. No other single act will serve as this will serve to restore confidence among the nations in the laws which they have themselves set and determined for the government of their relations with one another. Without this healing act the whole structure and validity of international law is forever impaired.
- 8** All French territory should be freed and the invaded portions restored, and the wrong done to France by Prussia in 1871 in the matter of Alsace-Lorraine, which has unsettled the peace of the world for nearly fifty years, should be righted, in order that peace may once more be made secure in the interest of all.
- 9** A readjustment of the frontiers of Italy should be effected along clearly recognizable lines of nationality.
- 10** The peoples of Austria-Hungary, whose place among the nations we wish to see safeguarded and assured, should be accorded the freest opportunity of autonomous development.
- 11** Rumania, Serbia and Montenegro should be evacuated; occupied territories restored; Serbia accorded free and secure access to the sea; and the relations of the several Balkan States to one another determined by friendly counsel along historically established lines of allegiance and nationality; and international guarantees of the political and economic independence and territorial integrity of the several Balkan States should be entered upon.
- 12** The Turkish portions of the present Ottoman Empire should be assured a secure sovereignty, but the other nationalities which are now under Turkish rule should be assured an undoubted security of life and an absolutely unmolested opportunity of autonomous development, and the Dardanelles should be permanently opened as a free passage to the ships and commerce of all nations under international guarantees.
- 13** An independent Polish State should be erected which should include the territories inhabited by indisputably Polish populations, which should be assured a free and secure access to the sea, and whose political and economic independence and territorial integrity should be guaranteed by international covenant.
- 14** A general association of nations must be formed under specific covenants for the purpose of affording mutual guarantees of political independence and territorial integrity to great and small States alike.

?

7. A feladat az 1848–49-es forradalommal és szabadságharcral kapcsolatos. Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

A) „Az ausztriai császárság a következő koronatartományokból áll:

Az Enns feletti s alatti ausztriai főhercegség [...], dalmát, horvát, s tótországi királyságokból, a horvát tenger mellék-, Fiume városa [...], a magyarországi királyság, erdélyi nagyhercegségből, [...] a határőrvidékek és a lombard-velencei királyságból. Ezen tartományok képezik a szabad, önálló, oszthatatlan és felbonthatatlan alkotmányos ausztriai örökös monarchiát. [...]

A császár szent, sérthetetlen és nem felelős.” (Olmützi alkotmány, 1849. március 4.)

B) „Őfelsége, s az Ő távollétében a nádor s királyi helytartó a végrehajtó hatalmat a törvények értelmében független magyar minisztérium által gyakorolják, s bármely rendeleteik, parancsolataik, határozataik, kinevezéseik csak úgy érvényesek, ha a Buda-Pesten székelő miniszterek egyike által is aláíratnak. [...] A magyar koronához tartozó Erdélynek Magyarországgal egy kormányzás alatti teljes egyesülését [...] [és] Erdély mindazon külön törvényeit, és szabadságait, melyek [...] a teljes egyesülést nem akadályozzák, a nemzeti szabadságnak, és jogegyenlőségnek kedvezők, [Magyarország] elfogadni s fenntartani kész.”

C) „Magyarország a vele törvényesen egyesült Erdéllyel és hozzá tartozó minden részekkel és tartományokkal egyetemben szabad, önálló és független európai státusnak [állam] nyilváníttatik [...] Ezen hitszegő [...] Habsburg-Lotharingiai ház Magyarország, a vele egyesült Erdély és hozzá tartozó minden részek és tartományok feletti uralkodásból ezennel a nemzet nevében örökre kizáratik.”

a) Állítsa időrendbe a forrásokat betűjeleik segítségével! Kezdje a legkorábbival! (1 pont)

1.	2.	3.

4 pont 2023. május 10.

Melyik forrásra igazak a következő állítások? Tegyén X jelet a táblázat megfelelő mezőjébe! Egy sorban csak egy X jel szerepelhet. (Elemenként 0,5 pont.)

Állítás	A) betűjelű forrás	B) betűjelű forrás	C) betűjelű forrás	Mind- három	Egyik sem
b) A dokumentum alapján Ferenc József törvényes uralkodó.					
c) A független magyar minisztérium az örökös tartományok igazgatását is ellátja.					
d) A dokumentum Erdélyt nem tekinti Magyarország részének.					
e) Elismeri, de egyben korlátozza a Habsburg uralkodó végrehajtó hatalmát.					

f) Nevezze meg azt a kormányzati formát, amely a B) betűjelű forrásban megjelenik! (1 pont)

.....

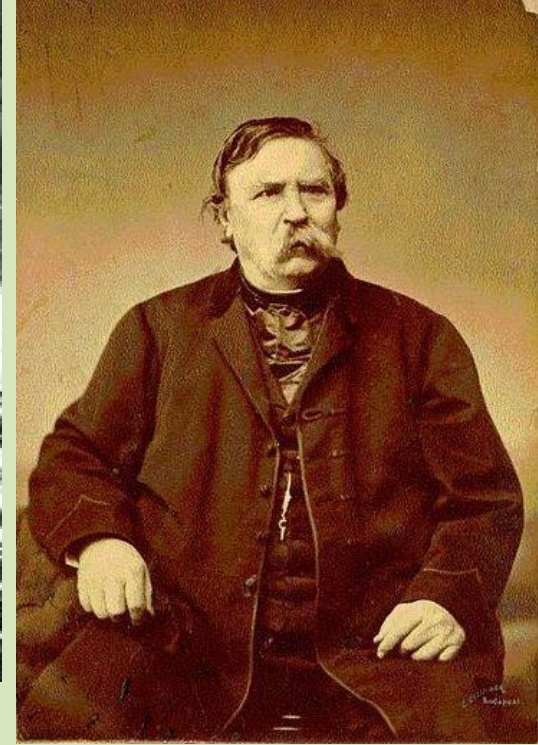
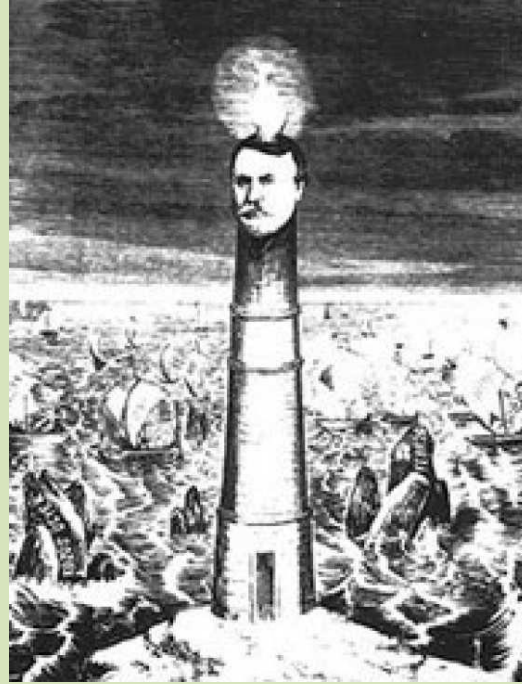
2024. szept. 6. | 12.A

Kiegészítés

- külpolitikai előzményei –?
- húsvéti cikk –?
- belpolitikai előzmények –?
- jobbágyszabadítás –?
- passzív ellenállás –?
- –?

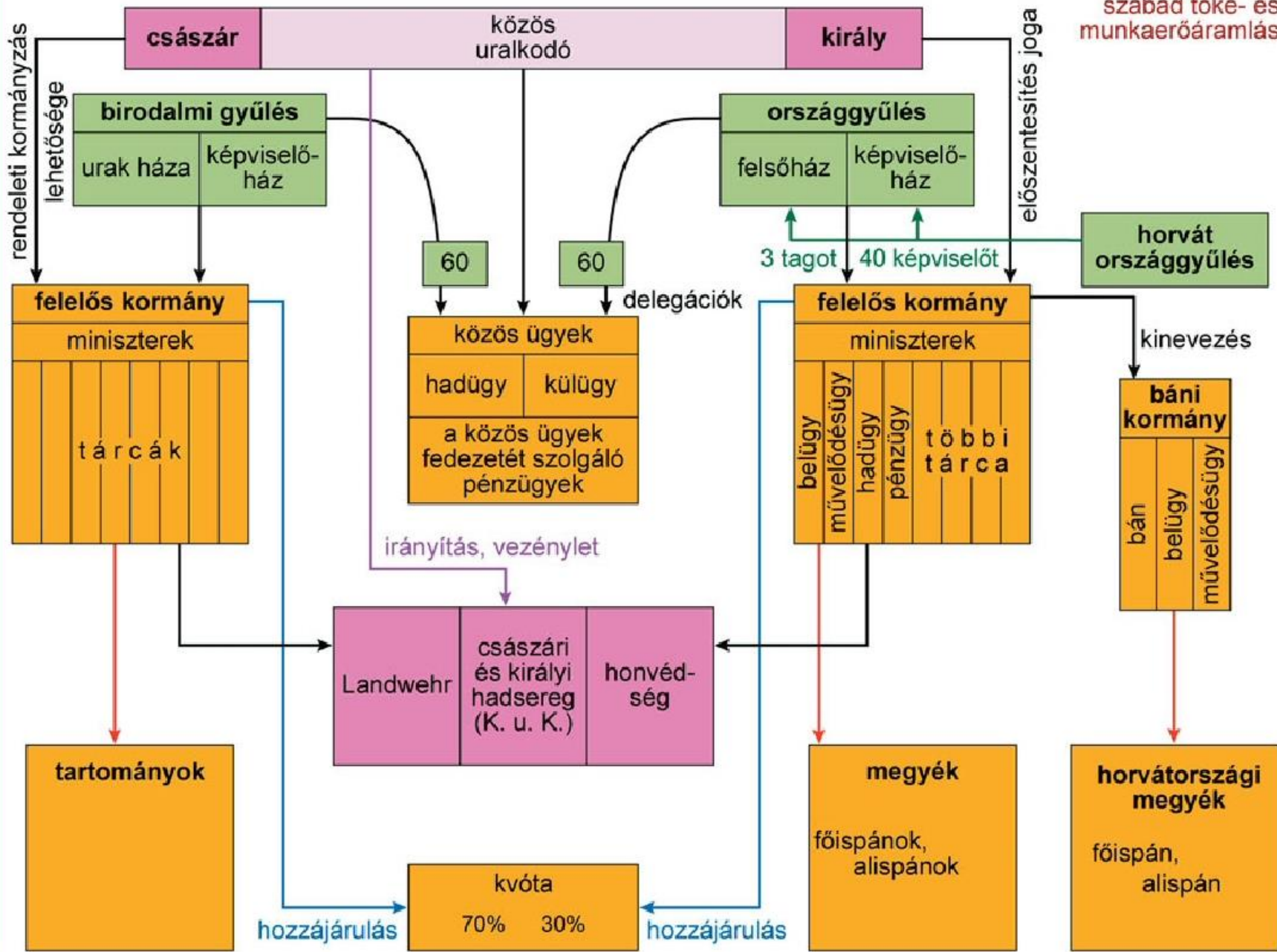
- közös ügyek –?
- közös minisztertanács –?
- delegáció –?
- „engedni a 48-ból” –?
- Ferenc József fő jogosítványai –?

AUSZTRIA

MAGYARORSZÁG

közös vámhatár
közös valuta
szabad tőke- és
munkaerőáramlás

rendeleti kormányzás

lehetősége

birodalmi gyűlés
urak háza képviselőház

császár

közös uralkodó

király

országgyűlés
felsőház képviselőház

előszentesítés joga

60

60

delegációk

3 tagot

40 képviselőt

horvát országgyűlés

felelős kormány
miniszterek
tárca

közös ügyek
hadügy külügy
a közös ügyek fedezetét szolgáló pénzügyek

felelős kormány
miniszterek
belügy művelődésügy
hadügy pénzügy
többi tárca

báni kormány
bán
belügy művelődésügy

irányítás, vezénylet

Landwehr császári és királyi hadsereg (K. u. K.) honvédség

tartományok

megyék
főispánok, alispánok

horvátországi megyék
főispán, alispán

hozzájárulás

kvóta
70% 30%

hozzájárulás

„a jogvisszaszerzés álláspontjáról
a jogfeladás sikamlós terére
jutottál” – ?

„Ne vidd azon pontra a nemzetet,
melyről többé a jövőnek nem
lehet mestere!”

?

KOSSUTH LAJOS

nyílt levele

Deák Ferenczhez.

Páris, május 22-kén 1867.

Barátom!

Engedd meg e megszólítást azon mult emlékének nevében, mely a hosszú számkivetés késervei, a hazafi bánat és családi bü minden sulya alatt előttem mindig szent maradt.

Mi nem csak elvrokonok, de barátok is valánk a szó nemesebb értelmében, férfikorunk szebb szakán keresztül, midőn még egy irányban haladtunk a hazafiui kötelesség ösvényén.

Együtt állottunk őrt a nemzet jogai mellett az 1848-iki válság előestéjén, midőn mint ministertársak közegyetértséssel megköveteltük a Bécsi udvartól s kormánytól, hogy „hazánknek

1867:XIV. tc. – ?

teljes kereskedelmi és vámunió
közös pénz és jegybank

→ tőke és munkaerő szabad áramlása

kvóta:

30 – 70%
tízévente meg-
újítandó

1907: 36,4%

a Mo.-ra
eső kvóta – ?

